

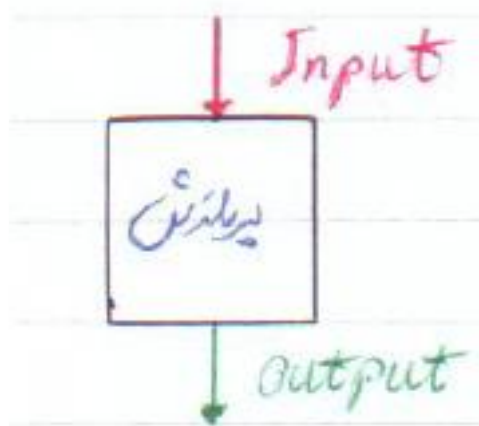
طراحی الگوریتم ها

پیچیدگی الگوریتم ها

استاد درس: مهدی جبل عاملی

تعریف الگوریتم

الگوریتم یک **روال محاسباتی** است که مجموعه ای از مقادیر را به عنوان **ورودی** می گیرد و مجموعه ای از مقادیر را به عنوان **خروجی** بر می گرداند.

جستجو (Search)

- ورودی ها:

جستجو (Search)

- ورودی ها:

تعداد عناصر n
خوردن عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
طرد x

ورودی ها

- خروجی :

جستجو (Search)

• ورودی ها:

تعداد عناصر n
خورد عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
ورودی ها x

• خروجی :

وجود $\rightarrow$ موقعیت خود بین عناصر
عدم وجود $\rightarrow$ صفر
خروجی ها

مرتب سازی (Sorting)

- ورودی ها:

مرتب سازی (Sorting)

• ورودی ها:

تعداد عناصر n
خورد عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
ورودی ها

مرتب سازی (Sorting)

- ورودی ها:

تعداد عناصر n
خورد عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
ورودی ها

- خروجی :

مرتب سازی (Sorting)

• ورودی ها:

تعداد عناصر n
خورد عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
ورودی ها

خروجی $\Rightarrow a_{i_1}, a_{i_2}, \dots, a_{i_n}$

• خروجی :

مرتب سازی (Sorting)

• ورودی ها:

تعداد عناصر n
خورد عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
ورودی ها

خروجی $\Rightarrow a_{i_1}, a_{i_2}, \dots, a_{i_n}$

$a_{i_1} \leq a_{i_2} \leq \dots \leq a_{i_n}$

• خروجی :

مرتب سازی (Sorting)

• ورودی ها:

تعداد عناصر n
خورد عناصر $a_1, a_2, \dots, a_n$
ورودی ها

• خروجی :

$a_{i_1}, a_{i_2}, \dots, a_{i_n} \Rightarrow$ خروجی

$a_{i_1} \leq a_{i_2} \leq \dots \leq a_{i_n}$

که i_1 تا i_n جابجایی از یک تا n است

الگوریتم جستجوی خطی

index x linear-search ($n, A[1..n], x$) {

$i = 1$;

    while $(i \leq n)$ and $(A[i] \neq x)$

$i++$;

    if $(i > n)$

$i = 0$;

    return i ; }

الگوریتم جستجوی دودویی

```
index Binary-search (  $n, A[1..n], x$  ) {  
     $L = 1$  ;  $H = n$  ;  
    while (  $L \leq H$  )  
    {  
         $M = \lfloor (L + H) / 2 \rfloor$  ;  
        if  $x = A[M]$       return  $M$  ;  
        if  $x < A[M]$        $H = M - 1$  ;  
        else               $L = M + 1$  ;  
    }  
    return 0 ; }
```

مقایسه دو الگوریتم جستجو

```
index linear-search ( $n, A[1..n], x$ ) {  
     $i = 1$  ;  
    while ( $i \leq n$ ) and ( $A[i] \neq x$ )  
         $i++$  ;  
    if ( $i > n$ )  
         $i = 0$  ;  
    return  $i$  ; }
```

```
index Binary-search ( $n, A[1..n], x$ ) {  
     $L = 1$  ;  $H = n$  ;  
    while ( $L \leq H$ )  
    {  
         $M = \lfloor (L + H) / 2 \rfloor$  ;  
        if  $x = A[M]$  return  $M$  ;  
        if  $x < A[M]$   $H = M - 1$  ;  
        else  $L = M + 1$  ;  
    }  
    return 0 ; }
```

زمان اجرای الگوریتم (Running Time)

- **تعداد دفعات** اجرای **عمل اصلی** بر اساس **اندازه ورودی** برای یک نمونه (instance) از مساله.

(اگر تعداد دفعات اجرای عمل اصلی برای نمونه های یک مساله با اندازه ورودی یکسان، برابر باشد با $T(n)$ نمایش داده می شود)

مجموع عناصر یک آرایه

```
number Add (n , A[1..n]) {  
    Sum = 0 ;  
    for i = 1 to n do  
        Sum = Sum + A[i]  
    return Sum ;  
}
```


مجموع عناصر یک آرایه

```
number Add (n, A[1..n]) {  
    Sum = 0;  
    for i = 1 to n do  
        Sum = Sum + A[i]  
    return Sum;  
}
```

$$T(n) = n$$

کاهش زمان اجرای مساله مجموع عناصر یک آرایه (؟)

```
number Add (n , A[1..n]) {  
    Sum = 0 ;  
    for i = 1 to n do  
        Sum = Sum + A[i]  
    return Sum ;  
}
```

کاهش زمان اجرای مساله مجموع عناصر یک آرایه

```
number Add (n , A[1..n]) {  
    Sum = 0;  
    for i = 1 to n do  
        Sum = Sum + A[i]  
    return Sum;  
}
```

کاهش زمان اجرای مساله مجموع عناصر یک آرایه

```
number Add (n, A[1..n]) {  
    Sum = 0;  
    for i = 1 to n do  
        Sum = Sum + A[i]  
    return Sum;  
}
```

$$\Rightarrow T(n) = n-1$$

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی

```
number Add2 (n , A[1..n, 1..n]) {  
    sum = 0 ;  
    for i = 1 to n do  
        for j = 1 to n do  
            sum = sum + A[i,j] ;  
    return sum ;  
}
```

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی

```
number Add2 (n, A[1..n, 1..n]) {  
    sum = 0;  
    for i = 1 to n do  
        for j = 1 to n do  
            sum = sum + A[i, j];  
    return sum;  
}
```

اندازه ورودی؟؟؟

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی

number Add2 (n , $A[1..n, 1..n]$) {

    sum = 0 ;

$n \times n$ $\left[\begin{array}{l} \text{for } i=1 \text{ to } n \text{ do} \\ \quad n \times 1 \left[\begin{array}{l} \text{for } j=1 \text{ to } n \text{ do} \\ \quad \quad \left[\text{sum} = \text{sum} + A[i, j] ; \end{array} \right. \end{array} \right. \end{array} \right.$

    return sum ;

}

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی

number Add2 (n , $A[1..n, 1..n]$) {

    sum = 0 ;

$n \times n$ {
    for $i=1$ to n do
         $n \times 1$ {
            for $j=1$ to n do
                sum = sum + $A[i, j]$;

    return sum ;

}

$$\Rightarrow T(n) = n^2$$

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی غیر مربعی

```
number Add3 (n, m, A[1..n, 1..m]) {  
    sum = 0;  
    for i = 1 to n do  
        for j = 1 to m do  
            sum = sum + A[i, j]  
    return sum;  
}
```

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی غیر مربعی

```
number Add3 (n, m, A[1..n, 1..m]) {
```

```
    sum = 0;
```

```
    for i = 1 to n do
```

```
        for j = 1 to m do
```

```
            sum = sum + A[i, j]
```

```
    return sum;
```

```
}
```

اندازه ورودی؟؟؟

مجموع عناصر یک آرایه دو بعدی غیر مربعی

```
number Add3 (n, m, A[1..n, 1..m]) {
```

اندازه ورودی؟؟؟

```
    sum = 0;
```

```
    for i = 1 to n do
```

```
        for j = 1 to m do
```

```
            sum = sum + A[i, j]
```

```
    return sum;
```

```
}
```

$$\Rightarrow T(n, m) = n \times m$$

ضرب دو ماتریس

$$\begin{matrix} & A & & B & & C \\ i & \begin{bmatrix} \text{---} \end{bmatrix} & \times & \begin{bmatrix} \text{---} \\ \text{---} \end{bmatrix} & = & \begin{bmatrix} \text{---} \\ \text{---} \end{bmatrix} & j \end{matrix}$$

ضرب دو ماتریس

$c[i,j] = 0$;

for $k=1$ to n do

$c[i,j] = c[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$;

A   B   C

$$\begin{bmatrix} i & \text{---} \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} \text{---} & j \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \text{---} & j \end{bmatrix}$$

Matrix Multiply ($n, A[1..n, 1..n], B[1..n, 1..n]$) {

for $i=1$ to n do

for $j=1$ to n do

{

$C[i, j] = 0;$

for $k=1$ to n do

$C[i, j] = C[i, j] + A[i, k] * B[k, j];$

}

return $C;$ }

ضرب دو ماتریس

A B C

$$i \begin{bmatrix} \text{---} \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{bmatrix} j$$

Matrix Multiply ($n, A[1..n, 1..n], B[1..n, 1..n]$) {

for $i=1$ to n do

for $j=1$ to n do

{

$c[i,j] = 0$;

for $k=1$ to n do

$c[i,j] = c[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$;

}

return c ; }

ضرب دو ماتریس

A B C

$$[i] \times [j] = [o]$$

عمل اصلی؟؟؟؟

Matrix Multiply ($n, A[1..n, 1..n], B[1..n, 1..n]$) {

for $i=1$ to n do

for $j=1$ to n do

{

$c[i, j] = 0$;

for $k=1$ to n do

$c[i, j] = c[i, j] + A[i, k] * B[k, j]$;

}

return c ; }

ضرب دو ماتریس

A B C

$$[i] \times [j] = [o]$$

با فرض عمل اصلی = ضرب

Matrix Multiply ($n, A[1..n, 1..n], B[1..n, 1..n]$) {

ضرب دو ماتریس

for $i=1$ to n do

for $j=1$ to n do

{

$c[i, j] = 0$;

for $k=1$ to n do

$c[i, j] = c[i, j] + A[i, k] * B[k, j]$;

}

return C ; }

A

B

C

$$\begin{bmatrix} \text{---} \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} \text{---} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \text{---} \end{bmatrix}$$

با فرض عمل اصلی = ضرب

$$T(n) = n \times n \times n = n^3$$

ضرب دو ماتریس غیر مربعی

Matrix Multiply ($n, m, p, A[1..n, 1..m], B[1..m, 1..p]$) {

  for $i=1$ to n do

    for $j=1$ to p do

      {

$C[i, j] = 0$;

        for $k=1$ to m do

$C[i, j] = C[i, j] + A[i, k] * B[k, j]$;

      }

  return C ; }

ضرب دو ماتریس غیر مربعی

Matrix Multiply ($n, m, p, A[1..n, 1..m], B[1..m, 1..p]$) {

  for $i=1$ to n do

    for $j=1$ to p do

      {

$C[i, j] = 0$;

        for $k=1$ to m do

$C[i, j] = C[i, j] + A[i, k] * B[k, j]$;

      }

  return C ; }

$$T(n, m, p) = n \times m \times p$$

مرتب سازی تعویضی (Exchange Sort)

مرتب سازی تعویضی (Exchange Sort)

```
if  $A[i] > A[j]$ .  
    swap( $A[i], A[j]$ );
```

Exchange-sort ($n, A[1..n]$) {

  for $i = 1$ to $n-1$ do

    for $j = i+1$ to n do

      if $A[i] > A[j]$.

        swap ($A[i], A[j]$);

}

مرتب سازی تعویضی

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {  
  for  $i=1$  to  $n-1$  do  
    for  $j=i+1$  to  $n$  do  
      if  $A[i] > A[j]$ .  
        swap ( $A[i], A[j]$ );  
}
```

• عمل اصلی: ؟

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {  
  for  $i=1$  to  $n-1$  do  
    for  $j=i+1$  to  $n$  do  
      if  $A[i] > A[j]$ .  
        swap ( $A[i], A[j]$ );  
}
```

• عمل اصلی: مقایسه عناصر

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort (n, A[1..n]) {  
  for i = 1 to n-1 do  
    for j = i+1 to n do  
      if A[i] > A[j].  
        swap (A[i], A[j]);  
}
```

• عمل اصلی: مقایسه عناصر

$$(n-1)(n-(i+1)+1) = (n-1)(n-i) \quad !!!!!$$

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort (n, A[1..n]) {  
  for i = 1 to n-1 do  
    for j = i+1 to n do  
      if A[i] > A[j]  
        swap (A[i], A[j]);  
}
```

• عمل اصلی: مقایسه عناصر

$$(n-1)(n-(i+1)+1) = (n-1)(n-i) \quad !!!!!$$

```

Exchange-sort (n, A[1..n]) {
  for i = 1 to n-1 do
    for j = i+1 to n do
      if A[i] > A[j]
        swap (A[i], A[j]);
}

```

مرتب سازی تعویضی

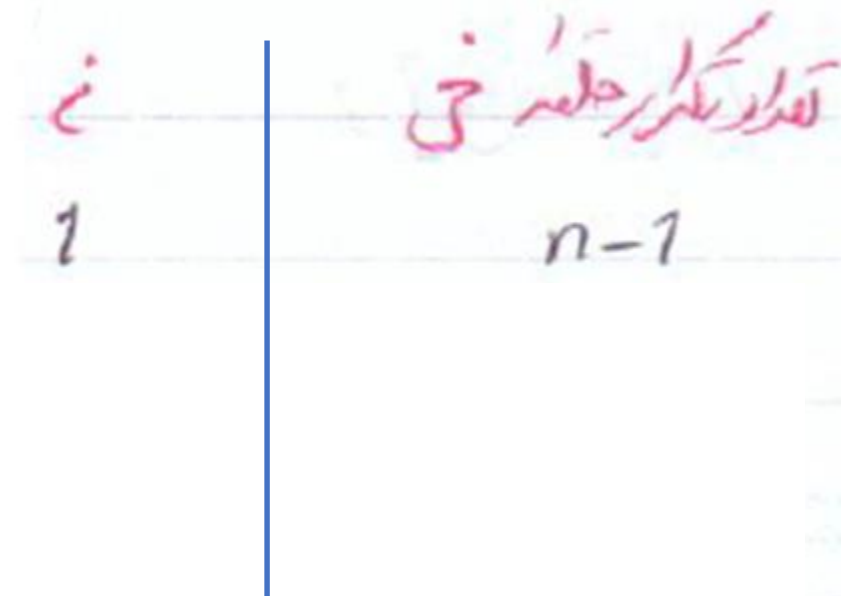
تعداد تکرار مرحله i $n-i$

```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی


```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی

ن	تعداد تکرار حلقه داخلی
1	$n-1$
2	$n-2$

```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی

ن	تعداد تکرار حلقه داخلی
1	$n-1$
2	$n-2$
3	$n-3$

```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی

ن	تعداد تکرار حلقه داخلی
1	$n-1$
2	$n-2$
3	$n-3$
$\vdots$	$\vdots$
$n-1$	1

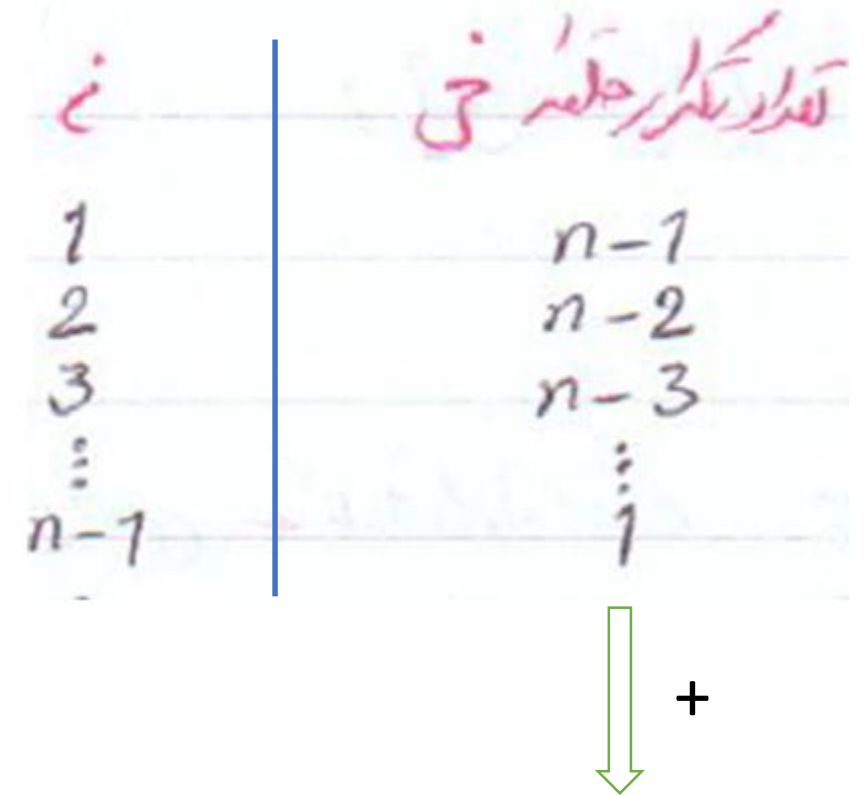


```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی


```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی

ن	تعداد تکرار حلقه داخلی
1	$n-1$
2	$n-2$
3	$n-3$
$\vdots$	$\vdots$
$n-1$	1

+

$$= \frac{n(n-1)}{2}$$

```

Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {
  for  $i=1$  to  $n-1$  do
    for  $j=i+1$  to  $n$  do
      if  $A[i] > A[j]$ 
        swap ( $A[i], A[j]$ );
}

```

مرتب سازی تعویضی

ن	تعداد تکرار مرحله ن
1	$n-1$
2	$n-2$
3	$n-3$
$\vdots$	$\vdots$
$n-1$	1

+

$$T(n) = \frac{n(n-1)}{2}$$

نکته:

for $i = 1$ to n do

$k(i)$

نکته:

for $i = 1$ to n do

$k(i)$

$$\left. \begin{array}{l} \text{for } i = 1 \text{ to } n \text{ do} \\ k(i) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \sum_{i=1}^n k(i)$$

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort (n, A[1..n]) {  
  for i = 1 to n-1 do  
    for j = i+1 to n do  
      if A[i] > A[j]  
        swap (A[i], A[j]);  
}
```

} $\Rightarrow n-i$

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort ( $n, A[1..n]$ ) {  
  for  $i=1$  to  $n-1$  do  
    for  $j=i+1$  to  $n$  do  
      if  $A[i] > A[j]$   
        swap ( $A[i], A[j]$ );  
}
```

} $\Rightarrow n-i$

$$\Rightarrow T(n) = \sum_{i=1}^{n-1} (n-i)$$

مرتب سازی تعویضی

```
Exchange-sort (n, A[1..n]) {  
  for i = 1 to n-1 do  
    for j = i+1 to n do  
      if A[i] > A[j]  
        swap (A[i], A[j]);  
}
```

} $\Rightarrow n-i$

$$\Rightarrow T(n) = \sum_{i=1}^{n-1} (n-i) = \frac{n(n-1)}{2}$$